

Lundehunden

2/94

Svenska Lundehundsällskapet

styrelse och kommittéer 1994

STYRELSE:

Ordförande	Barbro Gustavsson	Starres väg 15, 148 33 Ösno 08/520 382 16
Vice Ordf.	Siv Kvarnström	Nygårdsvägen 11 BV, 143 45 Vårby 08/740 71 05
Sekreterare	Margareta Pettersson	Älvägen 9, 186 70 Brottbys 08/512 415 98
Vice Sekr.	Stina Persson	Pl 523, 840 76 Stugun 0695/103 37
Kassör	Hans Gustavsson	Starres väg 15, 148 33 Ösno 08/520 382 16
Ledamot	Monika Jansson	Dyvingegränd 3 2tr, 163 63 Spånga 08/760 65 60
Suppleant	Tord Andersson	
Suppleant	Karl Arild	PL 523, 840 76 Stugun 0695/103 37
Suppleant	Kerstin Eslund-Mosesson	Trumpetstigen 3, 982 36 Gällivare 0970/13926

VALBEREDNING:

Sammanställ.	Pia Aspegren	Mathilda Jungstedtsv.41,603 78 Norrk.011/174469
	Carin Reinli	Stugåsv. PL 7130, 424 56 Angered 031/94 34 74
	Kerstin E-Mosesson	Trumpetstigen 3, 982 36 Gällivare 0970/139 26

REVISORER:

Sammanställ.	Ingrid Segerstav	Box 197, 137 23 Västerhaninge 08/500 349 11
	Tore Eriksson	Villa Kvarntullen, 423 33 Torslanda 031/561 745
	Gunvor Eriksson	Villa Kvarntullen, 423 33 Torslanda 031/561 745

VALPHÄNVISNING & KARTOTEK:

Eva Pretkelis	Yllene Sörgården PL 4839, 450 71 Fjällbacka 0523/541 04
---------------	---

AVELSRÅD:

Kontaktper.	Monika Jansson	Dyvingegränd 3 2tr, 163 63 Spånga 08/760 65 60
	Eva Pretkelis	se ovan 0523/541 04

REDAKTION & ANSVARIG UTGIVARE:

Redaktör	Monika Jansson	Dyvingegränd 3 2tr, 163 63 Spånga 08/760 65 60
----------	----------------	--

POSTGIRO 92 22 57 - 1
MEDLEMSAVGIFT 100:-
FAMILJEMEDLEM 50:-

LUNDEHUNDEN UTKOMMER 3 GÅNGER PER ÅR Sista manusdag 1/3, 1/6, 1/11

KNÅP & KNEP

HEJ!

Svaret på förra numrets knåp och knep är: LABBAR. Det fick man fram genom att ta begynnelsebokstaven på varje ord.

1. Ohyra	= Lus
2. Brunt djur som hoppar i träden	= Apa
3. Rund leksak åt hund	= Boll
4. Bakverk med kanel i	= Bulle
5. Målning med vattenfärg	= Akvarell
6. Torkad vindruva	= Russin

Ingen hade skickat in något svar.

MANUSSTOPP TILL NR 3/94 ÄR 1 NOVEMBER

NORSK LUNDEHUNDKLUBB

Anordnar sin årliga Lundehundspecial med certrättigheter den 24 september. Utställningen hålls i Baerum som ligger en liten bit från OSLO.

Vill du anmäla kan information fås från: Turid Helfjord, Ovre Kjeldsrudstuen, 2857 Skreia tele: 00947 61 16 66 99
Förra året var det anmält 47 vuxna Lundehundar.

SSD's DERBYUTSTÄLLNING

När du ställer ut på SSD's Derbyutställning i November behöver du bara vara medlem i Lundehundsällskapet. Har du frågor så ring till SSD's tävlingssekreterare på tele: 08/746 87 21

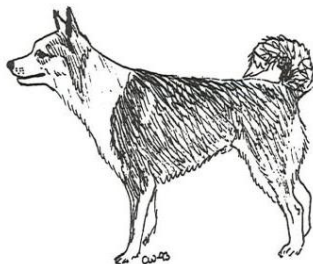
Lite av Varje

RÄTTELSE

Svarta Lundehundar har självklart VIT SVANSTIPP. Felaktigt blev det svart svanstipp när jag renskrev. Ber om ursäkt MJ.

NORSK IMPORT

Har du importerat en Lundehund från NORGE? Då blir vår kartoteksansvariga Eva Pretkelis mycket glad om du tar en kopia av reg.beviset och skickar det till Eva. Nu kan det snart gälla även Lundehundar som du har importerat från Finland eller Danmark.
Eva Pretkelis
Koltrastvägen 22
457 31 Tanumshede
efter 15/5 är adressen:
Eva Pretkelis
Yllene, Sörgården PL 4839
450 71 Fjällbacka

KLIPPBOK

Svenska Lundehundssällskapet har en mycket duktig och engagerad medlem som har hand om pressurklipp mm. Han heter Karl Arild och han har även haft samma syssla i Norge innan han flyttade hit. Så om du ser något om Lundehund i böcker, tidningar eller i andra publikationer, klipp ur eller ta en kopia som du skickar till:
Karl Arild
PL 523
840 76 Stugun

VALPHÄNVISNING

Planerar du en valpkull eller har du valpar. Meddela Eva Pretkelis så förmedlar hon till intresserade valpköpare.
Eva Pretkelis
tele: 0525/294 11
efter 15/5 tele: 0523/54 104

Ordförande har Ordet

Vad livet kan vara skönt. GRÄNSTRÄFFEN, ja den tyckte jag avlöpte bra. Vi hade fått en bra plats där campingvården ställde upp bra för oss. För att inte tala om vädret. Det kunde knappast vara bättre. Att få träffa alla dessa trevliga lundehundsvänner var jätteskoj. Vi var 37 personer som kom med 27 hundar. Så....nu är det bara att vänta på nästa träff som blir någonstans i Norge.

Jag vill också passa på att tacka de "gamla" styrelsemedlemmarna och hälsa de nya välkomna.

Barbro

Vandringspris

Tor och Etnas vandringspris för bästa Lundehundstass kommer som tidigare meddelats att delas ut på SSD-Derbyt (om minst 5 hundar deltagar).

Priset har tidigare delats ut till:

1982 Andrimne (viktor)	äg. Björn Niklasson
1983 Duratro (Emma)	äg. Björn Niklasson
1985 Charmör av Åsen	äg. Pia Aspegren
1989 Stugåsens Lova	äg. Maud Olsson
1993 Vest's Dante (Bosse)	äg. Barbro Gustavsson

Var snäll och kontakta mej om uppgifterna inte stämmer

Barbro

Red's ruta

VÄLKOMNA till höstnumret av LUNDEHUNDEN. Jag hoppas att ni inte har smält bort i denna fantastiskt heta sommar. Ibland har det känts lite väl varmt i mitt tycke.

Det var lätt att göra detta nummer, tack vare alla trevliga och engagerade medlemmar som skickar in material. Det tar ca 20 - 30 timmar att göra ett nummer med utskick. Så då är det både uppmuntrande och lättsamt när jag får så fin respons.

Tack alla ni som skickade inmaterial, och till er som inte ännu har skickat in något. GÖR DET NU. Du är välkommen hur litet ditt bidrag än är. Tidningen blir så mycket roligare om det inte blir så mycket text från mig. Din hund kanske är en riktig badfantast, skriv om det. Din hund kanske har fotvandrat med dig i sommar, skriv om det. Ni kanske har varit med om något otäckt, skriv om det. POTON är extra kul att få. Du behöver inte skriva det på maskin, det gör jag.

Denna sommar har jag gjort flera utställningsresor. Vissa har varit rätt långa. Och i denna heta har jag med rätta varit orolig för hur resandet skulle påverka mina hundar. Alla hundar är ju som bekant MYCKET känsliga för värme, då de endast kan transpirera genom munnen. Vi människor kan ju transpirera på hela kroppen och på så sätt sänka vår kroppstemperatur. Det är ju därför som hundar kan dö efter bara någon timme eller kortare tid i en varm bil. De dör av värme-slag helt enkelt. Jag har fått en del tips av goda vänner, och dessutom hittat på mina egna små knep. Det krävs lite förberedelser för att resan ska bli uthärdlig för hunden.

Några dagar i förväg fryser jag ner några l 1/2 liters luskflaskor i plast fyllda med vatten. Men fyll dem ej fullt is expanderar. Även vanliga frysklossar till kylväskan... går bra.

Själva avresedagen rastar jag mina hundar ca 1 timme innan resan och vätskar upp dom med 2 - 3 dl filmjölk. Hundar har ofta inte vett att dricka tillräckligt mycket. De kan snabbt bli uttorkade. Sedan får de ligga så svalt de kan innan vi reser. Nu kommer isflaskorna och/eller kylklossarna fram. De lägges i torra eller blöta örngott/handdukar. Jag placerar dessa små kalla paket där hunden skall färdas under färden. Bäst är faktiskt i en rymlig bur eller en avgränsad yta. För då kan jag dessutom enkelt täcka för så att solens strålar ej når hunden. Direkt solljus skall undvikas. Ibland har jag dessutom spolat av hundarna eller låtit dom bada innan vi har startat. Då är dom redan lite svala.

Sedan kan man behöva byta frysklossar/flaskor under färden. Det är bra om hundarna har tillgång till vatten hela tiden. Annars får man stanna då och då och ge dom vatten eller filmjölk. Så trots en nästan outhärdlig värme i bilen har mina hundar klarat det riktigt bra.

Olavika Persson

UTSTÄLLNINGSRISULTAT

Lilla Stockholm 94.04.03 Domare: Per-Erik Wallin

BIR CH VEST'S DANTE
BIM CH AMANDA
CERT ANNI-ADELE

Västerås 94.04.23 Domare: Leif Herman-Wilberg

BIR, CERT & CHAMPIONAT ANNI-ADELE
BIM, CERT & CHAMPIONAT N CH MAAHORNETS LOKE

Österbybruk 94.04.21 Domare: Marlo Hjernqvist

BIR, CERT & CHAMPIONAT OLGA-OFELIA

Kolsva 94.06.04 Domare: Moa Persson

BIR CH MOUNTJOY MUMSIGA MÄRTA

Linköping 94.07.23 Domare: Rolf Lundman

BIR-valp MOUNTJOY NOSIGA NORA
BIR CH MOUNTJOY MUSIGA MÄRTA

Ransäter 94.07.30 Domare: Boo Lundström

BIR-valp MOUNTJOY NOSIGA NORA
BIR CH MOUNTJOY MUMSIGA MÄRTA

Timrå SKK 94.08.06 Domare: Rodi Hübentahl

BIR-valp MOUNTJOY NOSIGA NORA
BIR CH FORSBERGETS CORRO
BIM CH MOUNTJOY MUMSIGA MÄRTA
BÄSTA VETERAN CH MIRA MISA

Timrå SSD 94.08.07 Domare Birthe Larsen-Rosvall

BIR & BIS-valp MOUNTJOY NOSIGA NORA
BIR CH MIKKEL AV ÅSEN
BIM CH MOUNTJOY MUSIGA MÄRTA
BÄSTA VETERAN CH MIKKEL AV ÅSEN

fritt. Gärna en kraftig matta el.dyl. Håll tiken i halsbandet i ett stadigt men ej krampaktigt grepp. Hon får under inga omständigheter hugga efter hantanden. Då kanske han vägrar att gå nära henne någon mer gång. En ung och ranglåg hane kan ha alldeles för stor respekt för en äldre tik. Därför är det viktigt att man har god kontroll över tiken. Uppmuntra nu hane att gå fram till tiken. Kanske kommer han nu att krasa på tiken, kanske försöker han att nafs henne försiktigt på sidorna. Han kanske parar på huvudet. Han testar tiken för att se om hon är arg eller om hon är villig.

Ta det bara lugnt, uppmuntra honom att lukt henne där bak och att bestiga henne. Försätter han att para hennes huvud, så var lugn och bestämd mot honom. Putta ner honom och uppmuntra honom att ta bakdelen. Ta tag i tikens svans och för den åt sidan. När han nu kliver upp var med och parera så att han kommer rätt. När han hittar rätt hjälper du till att hålla ihop dom. Om han skulle svälla upp utanför så håll ihop dom så länge det är möjligt. Allt är inte förstört för att han inte får till en ordentlig hängning. Men han måste vara rätt för att det ska löna sig att hålla fast honom. Blir det helt misslyckat så är det bara att ta isär de två.

Nu måste hane vila åtminstone 1 timme innan han kan göra ett nytt försök. Nu ska han vila. Tiken får inte vara i samma rum. När han har vilat färdigt, gör ett nytt försök. Nu kanske han prickar rätt och sväller på rätt ställe. Håll dom stadigt ihop. För många tikan blir rätt oroliga under denna fas, och vi vill ju ha ett bra resultat. När dom sitter fast, kolla en sista gång inann du vänder hane. Annars kanske du får en kallusch när han lossnar vid vändningen. Först får han kliva ner med frambenet, sen vänder du över ena bakbenet. Nu står dom svans mot svans. Nu är det bara att vänta 5-55 minuter är helt normalt och vanligt att det tar innan dom lossnar.

Nu tar det 1 till 2 dygn innan hane kan para igen. Han har så långsam spermproduktion.

OBS Låt under inga omständigheter hane och tik gå ihop dag och natt. Då tröttnar de bara och ingenting blir utträttat. Försök max 1 timme och blir det inget parning, låt hane vila ta ut honom på en promenad. Sedan kan ni försöka igen. Nu är säkert tiken kul och intressant igen när han inte har sett henne på en stund. När parningen lyckats och allt är färdigt hindrar inget att de ska få leka och ha kul med varann.

Om allt bara misslyckas, kontakta en erfaren uppfödare/handhållsägare av annan ras som kanske kan hjälpa till. Eller ta kontakt med veterinär för eventuell insemination. Råd gör då med veterinären om han/hon tycker att det är lämpligt att inseminera.

Allt detta kanske låter svårt och besvärligt, men det ger sig av sig själv så fort du ha satt igång. Och vill man ha en valpkull så ökar chanserna för ett lyckat resultat betydligt om man planerar noga. Framförallt att tiken är på rätt dygn är till stor hjälp.

Lycka till

Finlandsnytt

av Siv Kvarnström

Hundbeståndet i Finland är ca. 30 st Lundehundar. Och de sista årens registreringsstatistik är enligt följande:

1990 2st 1991 1st 1992 11 st 1993 10 st

Det finns två inregistrerade kennelnamn i rasen, och dessa är

" Mikälie " ägt av Pia Mäkinen

" Pernoban " ägt av Kajsa & Vesa Törn

Den Finska Vinnarutställningen gick av stapeln den 5-6 mars i Helsingfors. BIR och Finsk Vinnare -93 blev Mikälie Espen-Torsten uppfödare och ägare Pia Mäkinen från Toijala. Eventuella titlar känner jag inte till. Om ni ska resa till Finland och ställa ut får ni gärna kontakta mig så kan jag ge information om var och när det är utställningar. Och vem som dömer vår ras. Övrig info om vaccinationer intyg etc, vänd er till Svenska Kennelklubben. Min adress är: Siv Kvarnström, Nygårdsvägen 11 BV, 143 45 Vårby

Beställ Nu

STREAMER Vit med svart text och Logon
text: Lundehund med klass- Extraklor på varje tass

KEPS Blå med vit logo.

DEKAL Vit med svart logo

VYKORT Tre Lundehundar i båt färgkort.

TRÖJOR Tag kontakt med Tord eller Maria på tele:
08/27 53 46 för mer info. 10:- per tröja
går till klubben.

När du beställer så betala in på vårt postgiro:
92 22 57 - 1 Använd en vanlig postgirotalong
fyll i ditt namn och adress och ange vad och
hur många av varje artikel du vill ha

STREAMER	20:-
KEPS	60:-
DEKAL	10:-
VYKORT	7:-

Logon är den som är på utsidan av tidningen.

AGILITY

Vet du någon hundras som är smidig, vög, snabb och klättrar bra? Det gör jag, Norsk Lundehund.

För 1 1/2 år sedan anmälde jag mig och min då 1 1/2 årig hanhund Birk till agilitykurs. I början fick vi göra hindren tillsammans. Han tänkte inte krypa igenom tunnlar eller klättra upp på ett A. A-hindret övervann han med hjälp av en dvärgpudel som han blev kär i. Henne förföljde han upp och ner. Tunnlarna fick matte snällt krypa igenom med honom i början.

Senare har jag gått på kurs med min tik Ronja också. Hon hade inget emot att klättra och krypa, men längdhopp gillar hon inte.

Jag har varit ute och tävlat och det är jättekul. Mycket billigare än lydnadsprov och utställning.

Vad krävs av hunden? Jo den måste kunna vara lös i grupp med andra hundar och folk. Det är heller inget för ej färdigväxta hundar. Sen tycker jag att det är lämpligast att börja med att gå på kurs. Man lär sig själv väldigt mycket på kurs, men visst kan man lära sig på egen hand genom att läsa böcker mm.

Om jag hade varit med på Gränsträffen, skulle jag ha visat hur man bär sig åt. Men jag bygger väg, renoverar hus och flyttar så det blev inget av den här gången.

Hälsningar
Eva, Ronja och Birk

AGILITY

Agility är en tävlingsform som är öppen för alla hundar. Tävlningen går ut på att hunden utför olika typer av hinder på en hinderbana på tid. Hinder som ingår i agility är rena hopp hinder, A-hinder (ser ut som ett A 1,90 högt) Balansbom, Däcket (hoppa igenom ett däck som hänger), Gungbräda, Långhopp, Rund tunnel, Platt tunnel (krypa, springa igenom), Bordet (hoppa upp på och ligga stilla). Slalom.

Regler och information om när tävlingar avhålls kan du få genom Svenska Kennelklubben, 163 85 Spånga.

IL

av Monika Jansson

På Gränsträffen fick vi följande info angående Lundehundssyndromet. Först och främst så är det en sjukdom som inte bara drabbar vår ras utan alla raser. Det heter Intestinal lymfangiektasi, förkortas IL.

Forskning pågår men i dagsläget vet man inte hur eventuell arftlighetsgång är beskaftad. Kanske bär alla Lundehundar på anlag för IL, kanske bara några enstaka. Norska Veterinärer och Norsk Lundehundsklubb rekommenderar därför att alla Lundehundar, oavsett om de har visat symptom på IL, används i aveln. Avelsbasens bredd är bästa vapnet i kampen mot sjukdomen. Dessutom måste vi vara noga med att hålla en så bred avelsbas som möjligt, andra sjukdomar kan annars dyka upp.

Praktiska parningar där båda föräldradjuret har visat symptom på IL har gjorts. Det har inte visat på ökad frekvens IL. Varken erfarna uppfödare eller forskare/veterinärer kan säga hur IL nedärvs. Så rådet till alla som tänker ta en valpkull blir. Para med den hane som du tycker om oavsett om han har visat symptom på IL. Var inte orolig för att använda din tik i aveln även om hon har visat symptom på IL.

Det viktigaste för vår ras är och förblir devisen, para så många tikar som möjligt med så många obesläktade och ej tidigare använda hanar som möjligt. Ett riktmarke är 1 kull per hane, men aldrig mer än 3 kullar per hane och liv.

Du som har en trevlig Lundehundstik och har hunderingar på att ta en valpkull får gärna kontakta avelsrådet. Vi hjälper till med stamtavleuppgifter o.dyl. så långt det är möjligt.

Parningsproblem

av Monika Jansson

Jag tror att de flesta problem vid parning med Lundehundar är brist på erfarenhet för hanen. Och det är ju själva problematiken för hanhundägaren. När hanhundens ägaren börjar få rutin är hanhundens redan överanvänd 1 kull per hanhund är ju det bästa, när hanen har parat 2 - 3 ggr är det slutparat (bör vara i alla fall) för hans del. Följande tips kanske kan vara till hjälp för någon.

Om man prickar in rätt dygn för parning är halva slaget vunnet. Tala med din veterinär i god tid innan din tik börjar löpa. När hon har börjat löpa så tar din veterinär och gör flera vaginal-utstryk och dessutom blodprov. Då kan man med stor säkerhet avgöra vilket dygn som är det mest optimala att para på. Nu är den första stötestenen avklarad.

Nu åker du till hanhund. Låt hanen och tiken bekanta sig en liten stund. Men med tillsyn hela tiden. Koppla sedan upp dom och gå på en liten promenad. Men var och en på sin kant, nu ska dom inte leka med varann utan ni ska gå en liten promenad bara. Om hanhund vill nosa där tiken har kissat, så låt honom bara göra detta en liten stund.

När ni kommer in uppsöker ni ett lugnt och avskilt ställe. Det är ingen stor show utan en slags kärleksakt för hundarna. De är i behov av stillhet och ro. Underlaget skall vara absolut halk-

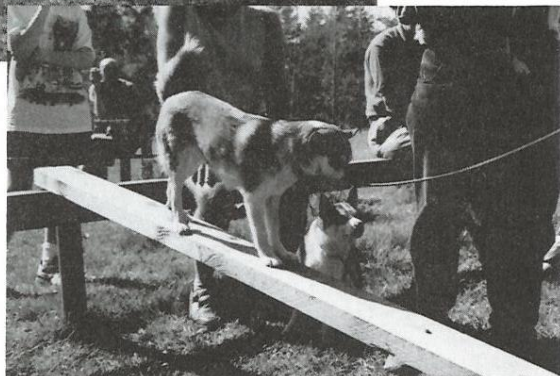
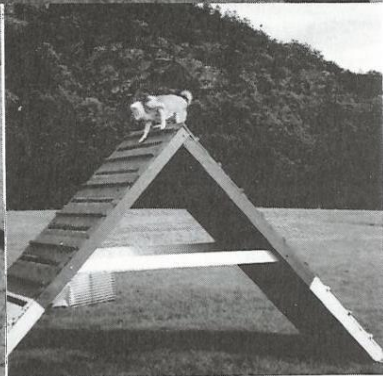
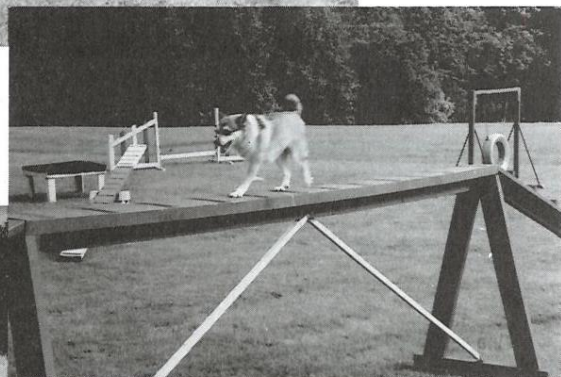
SUCH LP
STUGÅSENS RONJA
&
EVA PRETKELIS

"DÄCKET"
"BALANSBOMMEN"
"SLALOM"
"A-HINDRET"

GRÄNSTRÄFFEN
I ÄRJÄNG

LUNDERACE
GRUPPFOTO
FEMKAMP

Det kom ett brev!

Stugun 29/5 -94

Hej alla lundehundar + mattar och hussar.

Det här är Karl-Brynjar som skriver och berättar lite hur jag har det. Har varit till Trondheim och visat hur en lundehund ska se ut, stor och stilig som jag. Sen ska vi i Midsommar på dubbelbröllop och hundutställning, få se hur jag gör då.

Nu har husse och matte räknat ut det fint, gick och skaffade sig husbil, och bäddade högt, så nu kan inte vi hundar ligga hos dem. Men det tar vi igen här hemma, det är trångt i sängen tycker dom. Skönt tycker vi.

Så har jag haft dambesök hos mig i två dagar, men hon var inte min typ, så Bisse fick överta damen ifråga. Annars så går dagarna, äter, sover, går promenad och skäller på katterna. Vi träffas väl i Östersund 16-17 juli, och i Timrå den 6-7 augusti. Vi ska också åka på semester den 8 augusti till Finnmark, om det får ni höra nästa gång.

Dom andra hälsar också.

Vov Vov Karl-Brynjar

GRÄNSTRÄFFEN 1994

Fantastiskt väder, mycket vacker omgivning, glada lundehundar, dito glada och positiva ägare, bra arrangemang och god mat det är väl sammanfattningen hur det var på vår Gränsträff.

Det blev en riktig fullträff. 27 hundar och 37 människor som träffas och har trevligt en helg i bästa sommarskuden vad kan vara mer inspirerande. Det kom deltagare från både Sverige, Norge och Danmark.

Det började med Årsmöte och efter det så fikade vi alla tillsammans, inklusive en hel del hundar. Vi satt vid långbord och talade om våra hundar, utbytte erfarenheter och fick nya vänner.

När kaffe, smörgåsar och alla kakor var uppätta, fick vi göra av med lite av alla de kalorier vi just hade satt i oss. Det var dags för femkamp. Svåra konster såsom balansgång, krypa under staket, hoppa över bräda, svansviftning och sitt kvar var svåra och energikrävande aktiviteter av våra hundar. Det tog en hel del energi att försöka övertala hundarna att vara med på allt detta kan jag intyga. Många glada skratt och uppmuntrande tillrop hördes över nejden denna fina eftermiddag.

Till slut hade agnarna sällats från vetet och en vinnare kunde koralas. Glädjande nog gick segern till Sverige genom Stina Persson från Stugun.

Gruppfotoografering var dagens sista aktivitet innan middagen.

En god och trevlig middag avnjöts i gemenskapens trygga krets. Kvällen avslutades med information om IL och sedan tittade vi på en video från Våröyresan.

Söndagen startade klockan 07.00 för den morgonpigge. Vi andra kunde droppa in allt eftersom vi vaknade. För Hans hade fixat en svår men rättvis tipspromenad. Dagens aktiviteter avslutades klockan 10.00 med det fartfyllda Lunderacet som till slut vanns av ett Norskt ekipage, ingen mindre än NLK:s ordförande Turid Helfjord och hennes hund som jag inte har namnet på. Runner up och tvåa blev Margareta Pettersson och Nanna.

Det var verkligen en trevlig helg och en stor eloge ska Barbro och Hans Gustavsson och Margareta Pettersson ha för det var dom som hade ordnat nästan allting. Till er som inte var med vill jag bara säga en sak, missa inte nästa träff som SLS anordnar. Det var verkligen värt resan.

Monika Jansson

